

Az illegális drogok

Ópiátok, cannabis-származékok, LSD és egyéb hallucinogének (pszichedelikus szerek), amfetamin, ecstasy és rokon vegyületei, kokain

ÓPIÁTOK

Mely drogok tartoznak ide?

ópium, heroin, kodein-származékok (Codein, Coderit, Coderetta, Hydrocodin, stb.), morfium, methadon, palfium, diconal, pethidin, máktea

Szleng - Milyen néven hívják még ezeket a drogokat?

heroin = hercsi, H, herkó, hernyó, nyalcsi

Codein = cod (e: kod),

Codein és Noxiron keveréke = Kod-Nox)

morfium = M, morfó, molyó, morfkó

máktea = tea

Miből készül?

Az opiátszármazékok, mint azt a nevük is mutatja, a mák gubójából és a növény szárából nyert ópiumból készülnek. A nyers ópium számtalan összetevőből áll, ezek közül a morfin és a kodein használatos drokként. Néhány ide tartozó szert, mint pl. a methadont, szintetikus úton állítanak elő.

Hogyan néznek ki?

A heroin porként kerül forgalomba, míg a gyógyászatban is használatos morfium elsősorban folyadékként, a kodein, vagy a methadon tablettá formájában fordul elő.

Hogyan használják?

A heroint többnyire orrba szippantva, vagy vízben oldva intravénásan (injekciós tűvel befecskendezve) használják, vagy ritkábban cigarettában, pipában elszíva fogyasztják. A tablettá formában előforduló opiátokat szájon át használják.

Hozzászokás

Folyamatos használat mellett ugyanannak a hatásnak az eléréséhez egyre növekvő mennyiségű opiátot kell használni, így ezek a szerek gyors hozzászokást alakítanak ki.

Okoz-e függőséget?

Az opiátszermazékok erős fizikai és lelki függőséget okoznak. Használatuk elhagyása komoly testi és lelki elvonási tünetek megjelenését eredményezi. Folyamatos használat mellett a kellemes hatások gyorsan csökkennek, vagy csak a használt dózis folyamatos emelésével érhetők el. Hosszabb használatot követően azonban a hatás intenzitása mindenképp csökken, s a szerhasználat fennmaradásában egyre inkább a megvonási tünetek elkerülése játssza a fő szerepet. A függőség kialakulásának ebben a fázisában már a normál működéshez válik szükségessé az opiát mindennapos használata, s a leszokás, a drog elvonása egyre nehezebbé válik. A függőség testi tünetei ugyan viszonylag rövid idő (egy-két hét) alatt megszüntethetők, a lelki tünetek (a szer utáni sóvárgás, depresszió, stb.) kezelése azonban sokszor éveket igénybe vevő feladat.

Elvonási tünetek

általános megfázáshoz hasonló tünetek, erős csont- és ízületi fájdalom, hasmenés, hőháztartás felborulása, hidegrázás, izzadás váltakozása, súlyos szorongás, depresszió

Miért használják ezeket a szereket?

Az opiátok legfőbb hatása az erős eufória, kellemes, kábult-bódult állapot kialakítása. A használó számára eltűnnek a problémák, megszabadul konfliktusos érzéseitől, testi és lelki fájdalmától, szorongásától, önértékelése növekszik. Az opiáthasználó közömbössé válhat a külvilág ingereire, védettséget, sérthetlenséget, melegséget, az önmagával való egység érzését élheti meg. Az erős eufória folyamatos megtapasztalása ugyanakkor az egyéb örömforrások kiszorításához vezet, a használó számára minden más cél, minden más korábban fontos dolog érdektelenné, sivárrá válik.

Veszélyek

- túladagolás veszélyei halál, a túladagolás veszélye különösen intravénás használat esetében nagy
- viszonylag rövid használatot követően alakul ki erős függőség
- intravénás használat (injekció) az esetleges szennyezőanyagok közvetlenül a vérkeringésbe kerülnek
- másokkal közös intravénás használat (injekció) AIDS, hepatitis és egyéb fertőző betegségek (pl. TBC)
- súlyos testi- és lelki függőség, mely minden más (iskola, munka, család, barátok, sport, hobby) iránti érdeklődést képes kiszorítani
- a baráti-, családi- és munka-kapcsolatok megromlása, elvesztése
- a terhesség alatti opiáthasználat növeli a problémák megjelenésének valószínűségét a terhesség és a szülés alatt, valamint az újszülött szellemi és testi károsodásához vezethet

- a terhesség alatti ópiáhasználat következményeként az újszülött ópiátfüggőként születik a világra
- Az ópiátok használata rendkívül sok pénzbe kerül, ezért nagyon gyakran illegális cselekedetekhez, prostitúcióhoz vezet.

Hatásai:	Kis mennyiségben	Nagy mennyiségben	Túladagolás tünetei
Testi tünetek	- szájszárazság - éhségérzet növekedése - jelentősen csökkent reflexek	Hányinger	Hányás
Pszichés tünetek	- feldobottság - jókedv, nevetés - az érzékek felfokozottsága - a vizuális, hallási, látási érzékek élénkülése, megváltozása - a gondolkodás, logikai funkciók sérülése, megváltozása	- az érzékek megváltozása - hallucinációk - pánik-roham alakulhat ki - kellemetlen közérzet	- szorongás - zavartság, pánik - hallucinációk

CANNABIS

Mely drogok tartoznak ide?

marihuána, hasis, hasis-olaj, (ezek hatóanyaga a THC, tetrahydro-cannabinol)

Szleng - Milyen néven hívják még ezeket a drogokat?

marihuána = fű, marcsi, spagó, spagesz, spangli, zöldség, gandzsa, pipa

hasis = haska, csoki, csarasz

Miből készül? Hogyan néznek ki?

marihuána az indiai kender nőivarú növényeinek csúcshajtása. A hasis a növény gyantájából készült, barnás színű, gyurmaszerű, vagy keményebb, csokoládéra emlékeztető anyag.

Hogyan használják?

A marihuánát és a hasist cigarettában, pipában elszívva használják. A hasis-olajat hasonlóképp a dohányra, cigarettára csepegtetve szívják el. Ritkábban süteménybe, vagy egyéb ételbe sütve megeszik.

Hozzászokás

Folyamatos, hosszantartó használat mellett a használt dózis fokozatos emelése szükséges ugyanannak a hatásnak az eléréséhez. Ugyanakkor ennek az ellenkezője is előfordulhat, azaz folyamatos használat mellett már kisebb mennyiség is kiválthatja a hatást.

Okoz-e függőséget?

A THC testi függőséget nem alakít ki, de folyamatos, rendszeres használata lelki függőséget eredményez. Elvonási tünetek rossz hangulat, kedvetlenség, depresszió, a motiváció hiánya, a mindennapos dolgok üresnek, szürkének, unalmasnak tűnnek

Miért használják ezeket a szereket?

A marihuána és a hasis fő hatása a tudatállapot módosítása. A drog hatása alatt a használó a normálistól eltérően éli meg a világot: a színek, a hangok, a zene tisztábbnak, élvezetesebbnek, teltebbnek tűnhet. Szintén megváltozik a gondolkodás, s a használó sokszor kreatívabbnak, okosabbnak éli meg magát. Ez az érzés ugyanakkor csalóka, s elsősorban abból adódik, hogy a valóság pontos érzékelése a marihuána hatása alatt sérül. Ezeknek a szerekeknek a veszélye abban rejlik, hogy a használó újra és újra vissza akar térni ezekhez az élményekhez, s eközben a droghasználat nélküli mindennapok szürkévé, élménytelenné válnak. A korábbi mindennapos tevékenységekben így már nem leli örömét a használó, korábbi tevékenységeit (munkáját, a tanulást) könnyen feladja. Azok a társai, barátai, akik nem használnak drogot, nem tudnak részt venni az ő élményében, s így gyakran elmaradnak. Ez sokszor a baráti kör leszűküléséhez, a barátok elvesztéséhez vezet.

Veszélyek

- a megváltozott érzéketek és csökkent reflexek melletti közlekedésben való részvétel baleset
- gyakori, vagy rendszeres használat esetén függőség kialakulása a baráti-, családi- és munkakapcsolatok kiüresedése, megromlása, elvesztése
- a drog-használat nélküli élet sivárnak, unalmasnak tűnik
- motivációk, érdeklődés elvesztése
- tüdőrák fokozott veszélye

Hatásai	Kis mennyiségben	Nagy mennyiségben	Túladagolás tünetei
Testi tünetek	- szájszárazság - éhségérzet növekedése - jelentősen csökkent reflexek	Hányinger	Hányás
Pszichés tünetek	- feldobottság - jókedv, nevetés - az érzékek felfokozottsága - a vizuális, hallási, látási érzékek élénkülése, megváltozása - a gondolkodás, logikai funkciók sérülése, megváltozása	- az érzékek megváltozása - hallucinációk - pánik-roham alakulhat ki - kellemetlen közérzet	- szorongás - zavartság, pánik - hallucinációk

HALLUCINOGENEK

(pszichedelikus szerek)

Mely drogok tartoznak ide?

LSD (lizergsav-dietil-amid), peyotl kaktusz (*Lophophora williamsii*, hatóanyaga a meszkalin), mágikus (vagy pszichedelikus) gombák (psilocybin), PCP (phencyclidine), DOM (STP, 2,5-dimethoxy-4-methylamfetamin), DMT (dimethyl-tryptamin). Az egyes drogok jelentős különbségeket mutatnak, így az alábbiakban - ha azt másképp nem jelezzük - elsősorban a leginkább elterjedt LSD-vel foglalkozunk.

Szlang - Milyen néven hívják még ezeket a drogokat?

LSD = trip, utazás, lecsó, trinyó, papír, bélyeg, posta

PCP = angyalpor

Miből készül?

Az illegális forgalomba kerülő LSD szintetikus előállított szer (bár megtalálható a természetben is, az anyarozsban). A DOM, a DMT és a PCP szintén szintetikus anyagok.

Hogyan néznek ki?

Az LSD-t többnyire apró, bélyegszerű lapocskák formájában árusítják, melyeket többnyire valamilyen ábra díszít. Ritkán tablettá, vagy kapszula formájában is előfordul. A DOM, a DMT és a PCP por formájában fordul elő.

Hogyan használják?

A hallucinogén szereket többnyire szájon át használják, így a gyomorban szívódnak fel.

Hozzászokás

Ismételt használat esetén a használatos mennyiség nagymértékű emelésére van szükség.

Okoz-e függőséget?

Az LSD fizikai függőséget nem alakít ki, de rendszeres használata lelki függőséget eredményez.

Elvonási tünetek

a motiváció hiánya, a mindennapos dolgok üresnek, szürkének, unalmasnak tűnnek

Miért használják ezeket a szereket?

Az LSD és az egyéb hallucinogén szerek nagyon erős tudatállapot módosító hatást fejtenek ki. Hatásuk alatt a használó hallucinációkat él meg, a világot és benne saját magát egészen másnyilvánként él meg, mint korábban. Elsősorban ezek az élmények vezetnek az LSD használatához, s ezekben rejlik az LSD veszélye is. A hatás alatt izgalmas, fantasztikus élmények is megjelenhetnek, de gyakran előfordul, hogy szorongásteli, félelmetes érzéseket él meg a használó. Előfordul, hogy nem érzi magát azonosnak önmagával, s ez komoly félelmekhez, pánikhoz, kétségbeeséshez vezet. Az LSD hatása alatt olyan élmények kerülhetnek elő a tudatból, amelyek korábban nem voltak tudatosak a személy számára, s ezeknek a megértése, feldolgozása sokszor meghaladja a használó erejét. Pontosan emiatt a tudattalan tartalmakat felszabadító hatása miatt használta néhány terapeuta az LSD-t a század közepén pszichoterápiás segédeszközként is. Ezekben az esetekben azonban az LSD használat mindig folyamatos kontroll mellett történt, a használó mindig kapott pszichológiai segítséget ahhoz, hogy a kellemetlen, félelmetes élményekkel meg tudjon küzdeni. Az LSD hatása nagyon nagy mértékben függ a használó pillanatnyi lelki állapotától. Gyakori megfigyelés, hogy az LSD felerősíti a használó pillanatnyi hangulatát, így rossz kedv esetén, depressziót, pánikot, nagyon erős szorongást és félelmeket idézhet elő. Az LSD hatása szintén nagyon nagy mértékben függ a környezettől (kikkel, milyen helyen történik a használat). Mindezek miatt az LSD az egyik legkiszámíthatatlanabb drog, a szer bevételekor nem lehet tudni, hogy milyen hatást fog tapasztalni a használó. Ez fokozott lelki és testi veszélyt jelent.

Veszélyek

- a megváltozott érzéklek, hallucinációk melletti közlekedésben való részvétel baleset
- a drog-használat nélküli élet sivárnak, unalmasnak tűnik
- motivációk, érdeklődés elvesztése
- az LSD használat a használó személyiségének tartós megváltozásához vezethet

- ‘bad trip’, vagy ‘horror trip’, azaz félelmetes hallucinációkkal, én-vesztéssel, a realitás-érzék elvesztésével járó állapot. Ez az élmény akár a drog használatát követően hónapokkal, évekkel később, droghasználat nélkül is visszatérhet (=‘flashback’).
- az LSD használata szerepet játszhat elmebetegségek (paranoia, skizofrénia) kialakulásában, felszínre hozásában

Hallucinogének hatásai – rövidtávú hatás : kezdetben hányinger, szédülés, hidegrázás, tág pupillák, ezt követően pszichikai és érzékszervi zavarok jelentkeznek, tér és időzavar, torzulnak a távolságok, a hangok látványyá, a színek hangokká alakulnak, ez akár öt- nyolc órán keresztül is tarthat, amelyet egy erős kimerülés és fáradtság követ. Hosszútávú hatás: a hallucinációk fokozódnak, rémlátomások keletkeznek (“bad-trip” – rossz utazás), a tér és időzavarok fokozódnak, kényszerképzetek jelentkeznek, saját cselekedeteik feletti kontroll kiesik, ezek vezethetnek balesetekhez, auto- és heteroagresszióhoz, öngyilkossághoz. Megjegyzés: akár egyszeri használata a hallucinogéneknek vezethet elmebetegséghez, akár megfordíthatatlanságig is.

Hatásai	Kis mennyiségben	Nagy mennyiségben	Túladagolás tünetei
Testi tünetek	<ul style="list-style-type: none"> - feszültség - pupillatágulás - vérnyomás-emelkedés - fokozott izgalmi szint 	<ul style="list-style-type: none"> - a hatás időtartamának jelentős megnövekedése - kellemetlen testi tünetek 	<ul style="list-style-type: none"> - a hatás időtartamának jelentős megnövekedése
Pszichés tünetek	<ul style="list-style-type: none"> - látás-, hallás-, tapintás-érzékletek megváltozása - erős hallucinációk - kedélyállapot ingadozása - alvás-képtelenség - az én-érzés elvesztése - realitás-vesztés 	<ul style="list-style-type: none"> - a negatív élmények, szorongás, pánik, kellemetlen hallucinációk, növekvő valószínűséggel történő előfordulása 	<ul style="list-style-type: none"> - a negatív élmények, szorongás, pánik, kellemetlen hallucinációk valószínű megjelenése

AMFETAMIN

Szlang - Milyen néven hívják még az amfetamint?

speed (e: spíd), gyors, amfi, amfet, spinyó, spuri, csík

Miből készül?

Az amfetamin szintetikus drog.

Hogyan néznek ki?

Az amfetamin tiszta állapotban fehér színű por, de az illegális forgalomban, elsősorban a szennyezőanyagok miatt más színű is lehet. Ritkán kristályos formában, vagy tablettá formájában is előfordul.

Hogyan használják?

Az amfetamint többnyire orra szippantva, ritkábban intravénásan használják. Ritkán szájon át is fogyasztják.

Hozzászokás

Rendszeres használat mellett, ugyanazon hatás eléréséhez egyre nagyobb mennyiség használatára van szükség.

Okoz-e függőséget?

Az amfetamin erős pszichés függőséget képes kialakítani.

Elvonási tünetek

Bár az amfetamin testi elvonási tüneteket csak kis mértékben alakít ki, ami leginkább enyhe opiát megvonáshoz hasonlít, azonban a pszichés függőség komoly mértéket ölthet. A szer használatával történő felhagyás után nagyon erős sóvárgás jelentkezik. Jellemző a rossz hangulat, szorongás, depresszió, krónikus fáradtságérzet, alvászavar, letörtség kialakulása. Gyakori, hogy a személy nem tudja lekötni magát, semmihez nincsen kedve, elveszti az érdeklődését a számára korábban fontos dolgok iránt.

Miért használják ezeket a szereket?

Ezeket a szereket elsősorban a hangulatot javító, fáradtságot csökkentő hatásuk miatt használják. Az amfetamin hatása alatt a használó energiával telítettnek éli meg magát, nem érzi a fáradtságot, s úgy érzi, mindenre képes. Könnyebben kommunikál, könnyebben kezdeményez beszélgetést. Ennek a drognak a veszélye, hogy a használó hosszabban fent akarja tartani ezt az állapotot és ezért újra és újra használja az amfetamint, amikor a hatás csökkenését érzi. Ez a szervezet teljes kimerüléséhez vezethet. Másrészt a szervezet fokozott mesterséges felpörgetését követően, azaz a droghatás elmúltával, a hangulat és az aktivitás a korábbi, normális szint alá csökken. Ez azt jelenti, hogy az amfetamin használatát követő napokban a személy a normálnál sokkal fáradékonyabb, rossz hangulatú, kedvetlen, ingerlékeny, energia nélküli lesz.

Veszélyek

- túladagolás veszélyei halál, a túladagolás veszélye különösen intravénás használat esetében nagy
- intravénás használat (injekció) az esetleges szennyezőanyagok közvetlenül a vérkeringésbe kerülnek
- másokkal közös intravénás használat (injekció) AIDS, hepatitis és egyéb fertőző betegségek

- a kialakuló függőség minden más (iskola, munka, család, barátok, sport, hobby) iránti érdeklődést képes kiszorítani
- a baráti-, családi- és munka-kapcsolatok megromlása, elvesztése
- a használatot követően idegesség, irritabilitás, ingerültség, álmatlanság, lehangoltság és depresszió jelentkezik
- a folyamatos használat, az étvágy csökkenése révén, súlyos fokú lesoványodáshoz vezethet
- az amfetamin folyamatos használata paranoiás, téveszmés tünetek kialakulásához vezethet
- a használat során az ember sok vizet veszít, amit, ha nem pótol, az kiszáradáshoz, akár halálhoz is vezethet, mivel felborulhat a szervezet só-víz háztartása
- a folyamatos tánc melletti, levegőtlen helyiségben történő amfetamin-használat a szervezet túlhevüléséhez, akár halálhoz is vezethet. Fontos a szervezetet időnként friss levegőn lehűteni.

Hatásai	Kis mennyiségben	Nagy mennyiségben	Túladagolás tünetei
Testi tünetek	<ul style="list-style-type: none"> - az idegrendszert izgató, stimuláló hatás - éberségi szint növekedése - vérnyomás-emelkedés - izzadás - fogcsikorgatás - vízvesztés - étvágytalanság 	<ul style="list-style-type: none"> az idegrendszer fokozott izgalma - fokozott vérnyomás-emelkedés - szívdobogás 	<ul style="list-style-type: none"> -keringési zavarok - kezelhetetlenül magas vérnyomás - légzési nehézség - kóma - halál
Pszichés tünetek	<ul style="list-style-type: none"> - nyugtalanság érzet - beszédesség - álmatlanság - megnövekedett önbizalom, önértékelés 	<ul style="list-style-type: none"> - fokozott nyugtalanság - pánik-roham - szorongás 	

ECSTASY (XTC, Extasy)

és rokon vegyületek

Mely drogok tartoznak ide?

ecstasy (MDMA, azaz 3,4-methylendioxi-methamfetamin), MDA (3,4-methylendioxi-amfetamin), MDEA (3,4 methylendioxy-ethylamfetamin), MBDB (N-methyl-1-(1,3-benzodioxol-5-yl)-2-metanamine)

Szleng - Milyen néven hívják még az ecstasyt?

X, XTC, bogyó, E, Ex, tableta, tabi, exo

Miből készül?

Az ecstasy és a többi említett vegyület mind szintetikus drogok, amfetamin-származékok. Hatásuk azonban különbözik az egyéb amfetamin-származékokétól, ezért külön tárgyaljuk őket.

Hogyan néznek ki?

Az ecstasy többnyire tableta formájában jelenik meg, ritkábban azonban kapszulaként, vagy por formájában árusítják.

Hogyan használják?

Az ecstasy-t és rokon vegyületeit többnyire szájon át használják, az intravénás használat ritka.

Hozzászokás

Folyamatos használat mellett ugyanannak a hatásnak az eléréséhez egyre növekvő mennyiségű ecstasyt kell használni, így ezek a szerek hozzászokást alakítanak ki.

Okoz-e függőséget?

Az ecstasy folyamatos használata jelentős lelki függőséget alakít ki.

Elvonási tünetek

Lényegében ugyanaz tapasztalható, mint az amfetamin esetében. Az ecstasy sem alakít ki testi elvonási tüneteket, de a pszichés függőség komoly problémát jelenthet. Az ecstasy használatával történő felhagyás után rossz hangulat, szorongás, depresszió, krónikus fáradtságérzet, alvászavar, letörtség lesz jellemző. Gyakori tünet, hogy a személy nem tudja lekötni magát, nincs kedve semmihez, elveszti az érdeklődését, fáradt, nyugtalan, kimerült.

Miért használják ezeket a szereket?

Mivel az ecstasy hatásai nagyon hasonlóak az amfetaminéhoz, a használat oka is hasonló. Az ecstasyt elsősorban hangulatjavító, fáradtságot csökkentő, energetizáló hatása miatt használják. Az ecstasy hatása alatt a személy könnyebben kommunikál, könnyebben kezdeményez beszélgetést, könnyebben nyílik meg mások iránt. A drog veszélye pontosan ebben rejlik. Ismételt használatot követően, könnyen kialakul egy olyan hozzá szokás, hogy a személy már csak a drog hatása alatt tudja jól érezni magát, hozzá szokik a felfokozott boldogságérzethez, s a mindennapos örömeik elvesztik a jelentőségüket. Ehhez nagyban hozzájárul, hogy a használatot követő napokban a hatás ellenkezőjébe csap át, s a személy a normálisnál sokkal fáradékonyabb, rossz a hangulata, kedvetlen, ingerlékeny, energia nélküli, depressziós. Az amfetaminhez hasonlóan az ecstasy esetében is megvan az a veszély, hogy a használó hosszabban fent akarja tartani a drog okozta állapotot és ezért újra és újra használja a szert, ami teljes kimerüléshez vezet.

Veszélyek

- túladagolás veszélyei halál, a túladagolás veszélye különösen intravénás használat esetében nagy
- a használat során az ember sok vizet veszít, amit ha nem pótol, az kiszáradáshoz, akár halálhoz is vezethet (a túlzott folyadékfogyasztás szintén veszélyes lehet, vesekárosodást eredményezhet)
- A folyamatos tánc melletti, levegőtlen helyiségben történő ecstasy-használat a szervezet túlhevüléséhez, akár halálhoz is vezethet. Fontos a szervezetet időnként friss levegőn lehűteni.
- a használatot követően levertség, álmatlanság, idegesség, depresszió jelentkezhet

Hatásai	Kis mennyiségben	Nagy mennyiségben	Túladagolás tünetei
Testi tünetek	<ul style="list-style-type: none"> - az idegrendszert izgató, stimuláló hatás - éberségi szint növekedése - vérnyomás-emelkedés - izzadás - fogcsikorgatás - álmatlanság - vízvesztés - étvágytalanság - rángások - nyugtalanság érzet 	<ul style="list-style-type: none"> - az idegrendszer fokozott izgalma - fokozott vérnyomás-emelkedés - szívdobogás 	<ul style="list-style-type: none"> - keringési zavarok - légzési-nehézkesség - kóma - halál

Pszichés tünetek	<ul style="list-style-type: none"> - boldogság-érzet - beszédesség - másokkal való közelség érzete - kiegyensúlyozottság érzete - megnövekedett egyetértés másokkal - fokozott empátia 	<ul style="list-style-type: none"> - hallucinációk - fokozott nyugtalanság - pánik-roham - szorongás 	
------------------	--	--	--

KOKAIN és CRACK

Mely drogok tartoznak ide?

kokain, crack (krek)

Szleng - Milyen néven hívják még a kokaint?

kokó, kocsz, csík, fehér, fehér hó, kóla, üdítő

Miből készül?

A kokain a Koka cserje leveléből vonható ki. A crack a kokain szabad bázisa.

Hogyan néznek ki?

A kokain tiszta állapotban fehér por, míg a crack fehéres, szürkés színű, kavicsokra emlékeztető anyag.

Hogyan használják?

A kokaint egyaránt használják orrba szippantva vagy intravénásan. A cracket elsősorban elfüstölve inhalálják.

Hozzászokás

A kokain használatát követően nagyon erős vágy jelentkezik az ismételt használat iránt. A crack esetében ez a hatás még jelentősebb. Ugyanahhoz a hatáshoz egyre nagyobb mennyiségű szer kell, a kokain hozzászokást okoz.

Okoz-e függőséget?

A kokain igen gyorsan képes lelki függőség kialakítására, a heroin mellett a kokainnál alakul ki leghamarabb függőség. Folyamatos használatot követően depresszió, álmatlanság, rossz közérzet, ingerültség, irritabilitás lép föl. A crack jóval intenzívebb, ugyanakkor rövidebb hatással jellemezhető, a kokainnál is lényegesen gyorsabban alakít ki függőséget.

Elvonási tünetek

Fizikai függőség az amfetaminhoz és az ecstasyhoz hasonlóan a kokain esetében sem alakul ki, a lelki függőség rendkívül erős a kokain és különösen a crack esetében.

Miért használják ezeket a szereket?

A használat okait és veszélyeit tekintve lényegében ugyanaz mondható el, mint az amfetamin és az ecstasy esetében.

Veszélyek

- túladagolás veszélyei halál, a túladagolás veszélye különösen intravénás használat esetében nagy
- intravénás használat (injekció) az esetleges szennyezőanyagok közvetlenül a vérkeringésbe kerülnek
- másokkal közös intravénás használat (injekció) AIDS, hepatitis és egyéb fertőző betegségek
- súlyos testi- és lelki függőség, mely minden más (iskola, munka, család, barátok, sport, hobby) iránti érdeklődést képes kiszorítani a használó életéből
- a baráti-, családi- és munka-kapcsolatok megromlása, elvesztése
- a kokain folyamatos használata paranoiás tünetek, vagy egyéb pszichiátriai betegségek megjelenéséhez vezethet
- gyakran jelentkezik irritabilitás, agresszív cselekmények
- a használatot követően erős lehangoltság, kiürültség, kimerültség, depresszió jelentkezik
- a terhesség alatti kokain vagy crack fogyasztás növeli a problémák megjelenésének valószínűségét a terhesség és a szülés alatt, valamint az újszülött súlyos szellemi és testi károsodásához vezethet
- Az ópíátok használata nagyon sok pénzbe kerül. Használata ezért nagyon gyakran illegális cselekedetekhez vezet.

Hatásai	Kis mennyiségben	Nagy mennyiségben	Túladagolás tünetei
Testi tünetek	- az idegrendszert izgató, stimuláló hatás - hőmérséklet emelkedése - fokozott érzékenység a fényre - fokozott szexuális készletés	- fokozott izgalmi hatás - nagy mértékű vérnyomás-emelkedés - erős szívdobogás	- keringési zavarok - szívinfarktus - szívritmuszavar - légzési zavarok - kóma - halál

	- étvágy csökkenése - álmatlanság		
Pszichés tünetek	- flash érzet - kellemes közérzet, eufória - energiával-teltség érzete - túlzott önértékelés	- pánik-roham - paranoiás tünetek	

Demetrovics Zsolt
pszichológus

Mit kell tudni a kábítószerekről?

Kábítószer: Kábítószernek nevezzük azokat az anyagokat, amelyek a szervezetbe kerülve kellemes érzést, eufóriát, színes álmokat, csapongó gondolatokat, érzécsalódásokat idéznek elő. Más megfogalmazásban a kábítószer olyan természetesen vagy mesterségesen előállított szer, amely az ember idegrendszerének vagy érzékszervének egy vagy több funkcióját megváltoztatja.

Drog: Hivatalosan a gyógyszerészetben használt fogalom, szárított növényi részeket jelent. Az angol drug szóból ered, melyet a heroin és marihuána gyűjtőneveként alkalmaztak.

Kábítószer-fogyasztásra utaló jelek

Kábítószer fogyasztásra utaló vészjelek: A kábítószeres fogyasztást jellegzetes tünetek kísérik, melyeket időben felismerve megmenthetjük gyermekeinket, tanítványainkat, barátainkat, ismerőseinket!

Gyanút keltő használati tárgyak: alufólia darabkák (ebbe csomagolják a kábítószeret), színes tabletták, cukordarabkák, injekciós felszerelés, kis üvegcsék, gyógyszeres dobozok, szokatlan tárgyak (pl.: levélmérleg, konzervdobozok), megégetett kanál, öngyújtó, vatta, szokatlan, émelyítő szag a lakásban, kifacsart citromhéjak, citromleves flakonok, kockacukor (hatásnövelés). Továbbá üres vagy kitöltött orvosi vények (hamisítás), napszemüveg feleslegesnek, értelmetlennek tűnő használata (eltakarja a szűk pupillát).

Pszichés tünetek: feldobottság, színes álmok érzése, hallucinációk, látomások, idegesség, ingerlékenység, szorongás, depresszió, pesszimista hangulat, levertség, kedvetlenség, közöny. Előfordulhat még: ok nélküli örömkítőrések, túlérzékenység, személyiség- és tudatzavar, figyelem és koncentrációs képesség zavara, feledékenység, indokolatlan fáradtság, gyors kimerülés, teljesítőképesség ingadozása, álmatlanság, alvászavarok, rémálmok, koordinációs

képességzavarok, térbeli és időbeli tájékozódás elvesztése, túl sok, gyakran összefüggéstelen beszéd, ítélőképesség elvesztése, indokolatlan félelemérzés, pánikérzés.

Testi tünetek: beesett, hamuszürke arc, bőr elszíneződése, mély szemgödör, ismeretlen eredetű tüsszúrások, véraláfutások, szűkebb vagy tágabb pupillák mint általában, szájszárazság, orrfolyás, étvágytalanság, erős fogyás, hirtelen megnő az édes italok fogyasztása iránti igény, túlzott érzékenység külső ingerekre (fény, zaj, fájdalom, stb.)

Magatartásbeli változások: kimaradozás, iskolakerülés, munkakerülés, a tanulmányi eredmény hirtelen romlása, családon belüli kapcsolat megromlása, zárkózottság, új barátok titkolása, elmagányosodás, beilleszkedési zavarok, túlzott költekezés, kölcsönkérés, pénz és egyéb értékek eltűnése a közös lakásból, korábbi, megszokott életmód megváltoztatása, saját maga és ruházata elhanyagolása. Továbbá cél nélküli "szabadságra" törekvés, illatszerek túlzott használata (elnyomja a drogok szagát), kiégettség, üresség érzése.

Mit tegyen a szülő a megelőzésért?

Szülő-gyermek beszélgetései: minden embernek szüksége van arra, hogy beszélgessen másokkal, s őt is meghallgassák! A szülő és gyermek közötti beszélgetés igénye alapvető emberi szükséglet! A beszélgetések elmaradása sietteti a gyermeknél a problémák bekövetkezését.

Néhány csapda, amit el kell kerülni: a szülő ne bántalmazza gyermekét sem szóval, sem tettel! A szülő ne tartson „előadást” gyermekének, emlékezzen saját tapasztalataira: milyen érzés azt hallgatni? A „lelki prédikációk” nem segítenek azokon, akiknek igazi segítségre van szükségük. A szülő ne ijesztgesse gyermekét „horror-történetekkel”, a drogfogyasztókra ezek már nincsenek hatással.

Mi a teendő, ha a gyermek már drogot használ?

Amikor a szülő tudomására jut, hogy gyermeke drogot használ, helyes, ha megpróbál nyugodt maradni, s kerülnie kell a pánikkeltést!

Megoldási lehetőségek

Ha először fordul elő drogfogyasztás, alapvető a szülő-gyermek közötti nyílt, segítő szándékú beszélgetés; fontos, hogy érezze a gyermek a határozottságot, következetességet, gondoskodást, s ne legyen a szülő elutasító. Mutasson rá a szülő a drogfogyasztás veszélyeinek néhány ok-okozati összefüggésére:

Összeütközést jelent a rendőrséggel, a törvénnyel;

Egészségkárosító hatásai a gyermek jelenlegi és jövőbeni fejlődésére egyaránt;

Az igazi „kulcs” a szülő részére, ha megtalálja, feltárja az okokat, melyek a gyermek drogfogyasztásához vezettek; Ebben az esetben az okok csökkentésére, megszüntetésére kell törekedni, nem pedig a tünetek kezelésére. Ez a szakember feladata.

A gyermek rendszeres drogfogyasztása esetén sem kell megijedni, csüggedni, ilyenkor egy hosszabb eljárásra kell felkészülni.

Alapvető, hogy a szülő biztosítsa gyermekét támogatásáról: a szülő részéről a gyermek segítése létfontosságú, szükséges a kapcsolat kiépítése, a szeretet és a bizalom éreztetése.

Fontos, hogy a szülő mutassa és éreztesse törődését: a gyermeknek éreznie kell a megbecsülést és törődést még akkor is, ha tudja, hogy olyat tett, ami nem tetszik a szülőknek, „nem tetszik, amit csináltál, de azért szeretlek” ezt a szülői „üzenetet” kell átadni a gyermeknek.

Alapvető, hogy a szülő segítsen magának és gyermekének: a gyermeknek több segítségre van szüksége ebben az esetben, mint amennyit a szülő tud adni, szükséges, hogy a szülő ismerje azokat az intézményeket, szervezeteket, segítő csoportokat, akik tudnak segíteni a gyermekén? Ha a szülő nehezen tudja megoldani a problémát, kérjen segítséget a családtól, barátoktól, szakemberektől;

Forrás:

www.drog.lap.hu

www.prevenio.lap.hu

www.drognethu.hu